

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Despre Sf. Scriptură.

Patrițiu Birlea.

(Urmare.)

În vechiul testament vedem cumcă se găesc 45 cărți, după izvoarele cele mai vechi cum e „Septuaginta” și o traducere pe limba latina „Italia”.

Tradițiunea creștină, scrietorii bisericesti cei mai vechi, folosesc toate 45 cărți. Se declară apoi și canonul scripturii vechiului testament. Sub „canon” înțelegem catalogul cărților sfinte ale Scripturii. Biserica temându-se, ca nu cumva între cărțile sfinte să se strecoare și cărți falze, cum erau psalmul 151, Rugăciunea lui Manase a lui Iosefus Flavius ș. a. s'a făcut un catalog al cărților sfinte, care erau în „Septuaginta” așa că cărțile falze, mincinoase nu se cuprindeau în canon.

S'a declarat în concilii, adunări bisericesti canonul, adeca scriptura veche cu 45 cărți a vechiului testament în anii 343 și 374 în Roma sub papa Damas I., în sinodul din Hippo la anul 393 după Hristos. Aceste toate precum și „Septuaginta” și „Italia” adecă cele mai vechi cărți ale vechiului testament, cuprind 4 cărți și nu mai puține precum e a pocăiților.

Acuma văzând, cât de păcătoasă lucrarea a fost lepădarea anumitor cărți ale vechiului testament, să-i

compătimim pe pocăiți, că au lăsat afară din cele 45 cărți, următoarele: I. Cartea lui Tobia, II. Iudith, III. Cartea înțelepciunii lui Solomon, IV. Înțelepciunea lui Sirah, V. Baruch, VI. Cartea Machabeilor I., VII. Cartea Machabeilor II. Din cartea lui Ester din cap. X. lipsesc dela vers 4—13 și cap. XI—XII—XIII—XIV—XV—XVI. Din prorocia lui Daniel cap. XIII—XIV încă lipsesc.

Dar trecem la Noul testament. Cărțile noului testament nu s'au scris pe vremea lui Hristos, ci cu ceva mai târziu. Predicarea cu grai viu a fost partea cea mai însămnată a oficiului apostolic. Așa vedem la Marcu 16—15 „Mergeți în toată lumea și vestiți evangelia”. Deci Isus Hristos nu poruncește să se scrie toate, ci să se predice. Pe vremea apostolilor cei mai mulți nici nu știau scrie și ceti, căci nu erau nici papire și instrumente ca acuma.

Unii dintre apostoli, la rugarea credincioșilor au scris anumite părți activității lui Hristos, dar nu toate, cum vom vedea mai târziu. Spune Ioan cap. 20 v. 30 „Multe semne au mai făcut Isus înaintea ucenicilor săi, cari nu sunt scrise în cartea aceasta”

În noul testament, prima oară a scris Matei evangelia sa în anul 41 în Palestina, la îndemnul evreilor întorși la creștinism. Limba originală a evangheliei lui Matei, e ce sirochal-dească.

(Va urma.)

Despre a treia poruncă bisericească.

„Iară tu postind, unge-ți capul tău și fața ta o spală, ca să nu te areți oamenilor că postești” (Mat. 6. 17.)

Pe lângă poruncile dumnezeiești mai avem să fim și poruncile bisericești, având Biserica dreptul de a porunci în baza mandatului primit chiar de la Domnul Nostru Isus Hristos când a zis Apostolilor: „ori câte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer” statorind și pedeapsa neascultării, zicând: „de nu vei asculta nici de biserică, să-ți fie ție ca un păgân și vameș.”

A treia poruncă bisericească este: „Să fii posturile cele alese și legate, precum îți poruncește sf. Biserica.”

S'a început postul Craciunului. Începutam oare și noi a posti, cum se cuvine aceasta unui creștin adevărat? ori poate nici acea nu știm ce e postul?

Sfântul Apostol Pavel zice: „dacă mâncarea smintește pe fratele meu, nu voi mânca carne în veci”. (I. Cor. VIII. 13.)

A posti înseamnă în înțelesul mai larg al cuvântului a se reținea și a se infrâna în timpul postului, pentru că așa ne poruncește însuși Mântuitorul nostru prin Biserica sa.

A posti în înțeles mai strâns înseamnă: a se reținea în zile de post de mâncări de dulce, ba chiar săturându-ne uneori numai odată în

zi (ajun) infrânând și patimele trupest în voia lor.

A posti în înțelesul moral al cuvântului înseamnă a asculta de Biserica lui Hristos și în acele lucruri cari ne par de puțină însemnătate, pentru că e adevărat că a zis Isus: „Nu ce intră în gură, spurcă pe om” (Mat. 15, 11.) ci nesupunerea, lipsa voinței de a se infrâna. Desprețuirea poronței Bisericii spurcă pe om, adecă îl face vinovat de păcat.

Cum va asculta acela de biserică în lucruri mai mari, acela care se simte nefericit dacă nu se împlin mai că pocnește? Ce creștin e acela, care nu se ține de legea care o țin și dobitoacele, despre cari nu sa auzit, că ar fi mâncat ori că ar fi beut mai mult de cât le trebuie pentru susținerea vieții

Bine ne zice Sf. Ioan Gura de aur: „Tu ți-ai dobândit pântecelul ca să-l nutrești nu ca să-l impli, ca să domnești peste el, nu ca el să domnească preste tine, ca să-ți servească ție spre a nutri celelalte părți ale corpului, nu ca tu să-i servești lui, nu ca să calci marginile cumpătului.”

Acestea trebuie să le facem când nu postim. În timp de post, trebuie să ne infrânăm și să ne reținem și mai mult, nu însă astfel, de ce ne ferește Sf. Apostol Mateiu, zicând: „și când postești, nu fiți ca fățarnicii, triști că-și smolesc fețele lor, ca să se arete oamenilor postind. Iar tu postind ungeți capul teu și fața ta o spală. Ca să nu te areți oamenilor că postești, ci Părintelui tău celui ce este întru ascuns. Și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, va răsplăti ție la arătare.”

Aici ni se spune și scopul cel mai suprem al postului „resplata la arătare” pentru fapta bună făcută în ascuns.

Scopul mai apropiat al postului este înfrânarea voinței proprii, pentru că așa ne poruncește Biserica și înfrânarea trupului, făcându-l astfel mai aplicat a servi lui Dumnezeu. „Scopul salutar pentru care s'au introdus în Biserică posturile, a fost mai ales: expierea păcatelor, înfrânarea sburdărilor trupești, pregătirea creștinilor la sărbătorile cele mari, precum și la primirea S. Eucharistie — cuminăcătorei — și din vot.”

„Folosul postului să nu se măsoare cu singura abstenența dela mâncări: pentru că adevăratul post este a fi străin de toate fărădelegile. Desleagă toată legătura fărădelegii, iartă de aproapei nedreptatea și îi lasă datorია: să nu postești spre pâri și certe, carne nu mânânci, însă pe fratele teu îl mânânci. De vin te reții, dar de a face nedreptății nu încetezi. Vai celor ce sunt beți nu de vin: mânia este beția minții, care nu mai puțin că vinul lipsește pe aceia de înțelăpciune” (Conc. Prov.)

Apostolii și Sfinții, ba chiar și Mântuitorul nostru au postit. Se cade să suferim și noi pe lângă porunca Bisericei și din voia noastră ceva pentru păcatele noastre știind că Isus a îndurat atâtea pentru noi. Postul este școala voinței și a tăriei sufletești.

A posti sunt dători toți creștinii, cari au trecut de 7 ani și n-au deslegare dela mai mari bisericești. Sunt scutiți: cei ce n-au împlinit șapte ani, bolnavii și cei ce nu pot avea mâncări de post. Să ajune sunt dători toți creștini sănătoși, cari au trecut de 21 ani, dar n-au plinit încă 60 de ani.

Archiereii, în puterea facultăților cvincvenalie, pe baza rugărilor motivate ale credincioșilor pot da la anumite persoane indulturi speciale după lipsele lor, dar nu e iertat a dispenza prin indult general. Din partea episcopilor lor și preoții pot fi autorizați să dea dispenzațiune credincioșilor singuratici, cari se adresează cu această rugare către dânșii.

Calendar săptămânal.

16—22 Noembrie 1924.

16. **Dumineca.** Sf. Apostol și Evangelistul Mateiu. (IX. d. înălțarea Sf. Cruci. 26 d. Rusalii Ap. Dum. 24. Evang. inv. 2. vers 7.)
17. **Luni.** Cel dintru sfinți Păr. Nostru Grigore Episcopul Neocesariei, făcătorul de minuni.
18. **Mărți.** SS. MM. Platon și Roman.
19. **Mercuri.** Sf. Profet Avdie și S. Mart. Varlam.
20. **Joi.** Înainte s. Întrării în Biserică a Născătoarei de Dumnezeu.
21. **Vineri.** **Intrare în Biserică.** Ale sărb.
22. **Sâmbătă.** SS. Apostoli Filimon, Archip, Onisimu, Apfia și S. Mart. Cecilia.

Chiemarea lui Mateiu. Și iarăși a ieșit Isus la Mare. Și trecând, a văzut un vameș, anume pe Levi a lui Alfeiu, — adecă pe Mateiu — șezând la vamă. Isus i-a zis: „Vino după mine”. Acesta, lăsând toate, s'a sculat și a mers după dânsul. Și

Levi i-a făcut ospăț mare în casa sa. Și mulți vameși și păcătoși venind au șezut la masă, cu Isus și cu ucenicii lui. Iar cărturarii și farizeii cărtiau zicând către ucenici: „Pentru ce mănâcă și bea învățătorul vostru cu păcătoșii”. Auzind Isus le-a zis: „Nu

trebuie sănătoșilor doftor ci celor bolnavi. Că n'am venit să chiem la penitență pe cei drepți ci pe cei păcătoși".

Prin aceasta chiemare a voit Mântuitorul să arete că din grația lui Dumnezeu și din darul rescumpărării nu e eschis nimeni, fie acela cât de nimernic ori cât de desprețuit între oameni.

Mateiu înainte de ce s'ar fi dus să vestească evangelia între păgâni, la rugarea jidovilor celor întorși și la îndemnul celorlalți apostoli a descris viața și învățăturile lui Isus, numind cartea lui Evangelie. După dânsul apoi au descris și sfinții Ioan, Marc și Luca viața lui Isus, numindu-și și dinși cărțile lor Evangelie.

Sfântul Mateiu la cea dintâie chiemare a mers după Isus a lăsat averea sa și toate ale sale. De câte ori a sunat și în inimile noastre cuvintele: „Vino după mine". Oare lăpădatu ne-am de patimele noastre? Plecat-am oare îndată și noi după Hristos?

Dacă n'am făcut aceasta suntem nefericiți căci dacă nu urmăm lui Hristos, nu putem ajunge acolo unde este Dânsul.

Despre minuni. Oamenii așa numiți „luminați" ai acestui secol, nu vreau să creadă în minuni, pentru că dânsi toate le atribue naturii.

Când văd atari lucruri cari nu le pot atribui naturii, acelea le atribue înșelăciunii. Dânsii zic, că legile naturii nu sufer minuni. Iar noi știm cumcă numai oamenii nu pot schimba legile naturii, însă lui Dumnezeu, care este atotputernic și Domn al naturii i-i este cu putință să oprească sau chiar se și schimbe cursul legilor naturii, adecă cum zicem cu alte cuvinte, să facă minuni.

Cel ce neagă minunile, neagă și atotputernicia lui Dumnezeu, de oare ce dacă nu recunoaște puterea lui Dumnezeu de a opri sau a schimba cursul naturii, vestește despre atotputernicul Dumnezeu și aceea,

că Dumnezeu nu e atotputernicul dispunător și Domn al creaturilor.

Pentru ajungerea scopurilor celor inalte, cari Dumnezeu le a propus oamenilor, au fost de lipsă minunile. Profeții astfel au adevărit, că sunt trimiși de Dumnezeu, iar profeții minciñoși n-au avut aceasta putere. Insuși Domnul nostru Isus Hristos prin minuni și profețiile sale a adevărit înaintea oamenilor, cumcă este trimis de la Dumnezeu. El a dat mai târziu putere de a face minuni, apostolilor și altor aleși ai sai. Deci ori că poate grăi lumea, minuni au fost și sunt, căci cum zice Sf. Evangelistul Luca: „înaintea lui Dumnezeu nemica nu e cu neputință."

Amintim încă, cumcă nu este în lume un tribunal mai strict ca și tribunalul Sfântului Scaun Apostolic, care cercetează cu de-amănuntul minunile Sfinților și dacă acel tribunal a judecat un cutare caz de minune trebuie se știm că aceasta judecată e bine motivată și astfel minunea aieve este adevărată.

Sf. Grigorie al cărui amintire se face acum, se numește „făcătorul de minuni" pentru minunile cele multe cari le au făcut cu ajutorul lui Dumnezeu.

Era încă nebotezat, ca tinăr a înțeles că legea păgânească n-are bază. A studiat Sfânta Scriptura și a ascultat învățăturile episcopului Dionisie. Fiind cu mult mai deștept ca și conșcolarii săi, de și era admirat de dânsi, dar și invidiat, cari au și hotărât, că vor strica numele lui cel bun.

Când odată Grigorie a combătut părerile greșite a le conșcolarilor săi, iată întră în sală o femeie depravată și înaintea tuturora cerea dela dânsul să-i plătească prețul rusinei ei. Grigorie blând cum era nu i-a răspuns ci a rogat pe un prieten al său se plătească muierei cât a cerut. Auzind aceasta inamicii lui se bucurau foarte ca iată și pe tinărul acesta plin de virtuți îl pot batjocori. Inșă bucuria lor a fost prea de timpuriu, deoarece abia a luat muierea banii în mână, a și căzut la pământ, spumegând la gură se svircoli și voieia, încâl cei prezenți cu toții s'au mirat de starea ei. Văzând acestea Grigorie, sa rugat lui Dumnezeu să o mântuiească pe ea de diavolul, care o cuprinsese și iată muierea s'a rădicit și ingenunchind înaintea lui Grigorie, a mărturisit că ea era plătită și îndemnată numai de alți, ca să-l grătească de rău pe dânsul. Conșcolarii, inamicii lui Grigorie s'au rușinat, iar el văzând aceasta sa botezat.

Aceasta a fost numai începutul minunilor cu care Dumnezeu la ajutat pe Sf. Grigorie întru lăfșirea evangheliei, căci dânsul așa zicând la tot pașul a făcut minuni, dobândind astfel porecla de „făcătorul de minuni." (După Tit Bud. Viața Sf.)